

מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ.
דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, פְּסוּקַת זֶה לֹא
נוֹדֵעַ מֵהוּ הַסְּתֵר שְׁלוֹ, אֶלֶּא דְבָרֵי
לְמוֹאֵל מֶלֶךְ - דְּבָרִים שְׁנֵאמְרוּ
מִשׁוּם אֵל שֶׁהוּא מֶלֶךְ. וּמִיְהוּ?
זֶה (תהלים ז) וְאֵל זַעַם בְּכָל יוֹם.
וְאֵל שְׂדֵי, כְּמוֹ שְׁנִתְבָּאָר. לְמוֹאֵל,
כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (איוב מ) לְמוֹ פִי.
לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, שֶׁהִיא בַת שְׁבַע.
מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ,
כְּשֶׁהִתְגַּלְּהָ עָלָיו בְּגִבְעוֹן בְּחֹלוֹם
הַלֵּילָה.

בֵּא רֵאָה, יַעֲקֹב הַתְּכַנְס לְלִבָּנָה
וְעָשָׂה בָּהּ פְּרוֹת לְעוֹלָם, וְאֵין לָךְ
דוֹר בְּעוֹלָם שְׂאִין בּוֹ פְּרִי שֶׁל
יַעֲקֹב, מִשׁוּם שֶׁהָרִי הוּא עוֹרֵר
הַתְּעוּרוֹרוֹת לְמַעְלָה, מִשׁוּם
שֶׁכְּתוּב וַיֵּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה,
שֶׁהִיא מִטַּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב וְדָאִי.
אֲשֶׁרֵי חִלְקוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁהָרִי
הַשְּׁתֵּלֵם לְמַעְלָה וּלְמַטָּה, שֶׁכְּתוּב
(ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי
יַעֲקֹב נְאֻם ה' וְגו' כִּי אֲתָךְ אָנִי. כִּי
אֲתִי אֲתָה לֹא נֵאמַר, אֶלֶּא כִּי אֲתָךְ
אָנִי, וְהָרִי נִתְבָּאָר.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, וַיִּבְאוּ עַד
גֵּרֹן הָאֶטֶד וְגו', וְכְתוּב וַיִּרְא
יֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת הָאֶבֶל
בְּגֵרֹן הָאֶטֶד וְגו'. בְּפִסְוּקִים הִלְלוּ
יֵשׁ לְהִתְבּוֹנֵן בָּהֶם, מָה אֲכַפֵּת לָנוּ
שֶׁהֵם בָּאוּ עַד גֵּרֹן הָאֶטֶד? וּמָה
הַטַּעַם כְּנֹו אֲבִלוֹת זֹו לְמַצְרַיִם,
הָרִי צָרִיף הִיָּה לְכַתֵּב אֶבֶל
יִשְׂרָאֵל, מָה הַטַּעַם לְמַצְרַיִם?
אֲרָא כֶּף אִמְרוּ, כָּל אוֹתוֹ זְמַן
שֶׁהִיָּה יַעֲקֹב בְּמַצְרַיִם, הַתְּבָרְכָה
הָאָרֶץ בְּגִלְלוֹ, וְנִילוֹס הִיָּה יוֹצֵא
וּמִשְׁקָה אֶת הָאָרֶץ. וְעוֹד, שְׁפִסֵּק
הַרְעֵב בְּגִלְלוֹ יַעֲקֹב, וְעַל כֶּף
הַמַּצְרַיִם עָשׂוּ אֶבֶל, וְהַתְּכַנְּה
עָלֵיהֶם.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל
גְּבוּרוֹת ה' יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ.
פְּסוּקַת זֶה בְּאֵרוֹהוּ, אֶבֶל מָה זֶה

שְׁלֹמָה, דָּא אִם שְׁלֹמָה. דְּכַתִּיב, (משלי לא) דְּבָרֵי
לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ. דְּבָרֵי
לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, הָאִי קָרָא לָאוּ אֲתִיִּידַע מֵהוּ
סְתִימָא דִּילִיָּה. אֶלֶּא, דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ,
דְּבָרִים דְּאֲתַמָּר בְּגִין אֵל (דף רמט ע"א) דְּאִיְהוּ
מֶלֶךְ, וּמֵאֵן אִיְהוּ. דָּא (תהלים ז) וְאֵל זַעַם בְּכָל
יוֹם. וְאֵל שְׂדֵי. כְּמָה דְּאֲתַמָּר. לְמוֹאֵל כְּמָה
דְּאֲתַ אִמְר, (איוב מ) לְמוֹ פִי. לְמוֹאֵל מֶלֶךְ, דְּאִיְהוּ
בַת שְׁבַע. מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אִמּוֹ, כִּד אֲתַגְּלִי
עָלוּי בְּגִבְעוֹן, בְּחִלְמָא דְּלִילִיא.

הָא חֲזִי, יַעֲקֹב אֲתַפְּנִישׁ לְגַבֵּי סִיְהָרָא, וְעֵבִיד
בָּהּ פִּירִין לְעֵלְמָא. וְלִית לָךְ דְּרָא
בְּעֵלְמָא, דְּלֹא אִית בֵּיה אִיבָא דִּיעֵקֵב, בְּגִין
דְּהָא אִיְהוּ אֲתַעֲרוּתָא לְעֵילָא, בְּגִין
דְּכַתִּיב, וַיֵּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, דְּאִיְהוּ
מִטַּתִּיה דִּיעֵקֵב וְדָאִי.

זַכָּאָה חוּלְקִיָּה דִּיעֵקֵב, דְּהָא אֲשַׁתְּלִים לְעֵילָא
וְתַתָּא, דְּכַתִּיב, (ירמיה ל) וְאַתָּה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי
יַעֲקֹב נְאֻם ה' וְגו' כִּי אֲתָךְ אָנִי. כִּי אֲתִי אֲתָה
לֹא אֲתַמָּר, אֶלֶּא כִּי אֲתָךְ אָנִי, וְהָא אֲתַמָּר.

רַבִּי יִצְחָק פֶּתַח וְאָמַר, וַיִּבְאוּ עַד גֵּרֹן הָאֶטֶד
וְגו', וְכַתִּיב, וַיִּרְא יֹשֵׁב הָאָרֶץ הַכְּנַעֲנִי
אֶת הָאֶבֶל בְּגֵרֹן הָאֶטֶד וְגו'. הִנֵּי קָרָאִי אִית
לְאֲסַתְּפֵלָא בְּהוּ, מָאִי אִיכְפַת לָן דְּאִינוּן אֲתוּ
עַד גֵּרֹן הָאֶטֶד. וּמֵאִי טַעְמָא אֲתַכְּנַת אֲבִלוֹתָא
דָּא לְמַצְרַיִם, דְּהָא אֶבֶל יִשְׂרָאֵל מִיבְעִי לִיָּה,
מָאִי טַעְמָא לְמַצְרַיִם.

אֲרָא הָכִי אִמְרוּ, כָּל הַהוּא זְמַנָּא דְּהוּה יַעֲקֹב
בְּמַצְרַיִם, אֲתַתְּבָרַךְ אֲרַעָא בְּגִינִיָּה, וְנִילוֹס
הוּה נְפִיק וְאֲשַׁקֵּי אֲרַעָא, וְעוֹד דְּפִסֵּק כְּפִנָּא
בְּגִינִיָּה דִּיעֵקֵב. וְעַל דָּא, מַצְרַאִי עֲבָדוּ
אֲבִלוֹתָא, וְאַתְּכִנִּי עָלֵיָּהוּ.

פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יי